

*М. В. Сіцінська,
к. держ. упр., докторант кафедри державного управління і менеджменту,
Національна академія державного управління при Президентові України*

ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ КОНТРОЛЬ: ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ЗДІЙСНЕННЯ ЗА СЕКТОРОМ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

*M. Sitsinskay,
doctoral student in public administration and management,
National academy of public administration the President of Ukraine*

PRESIDENTIAL CONTROL: THE PECULIARITIES OF ITS IMPLEMENTATION OF THE SECURITY SECTOR AND DEFENSE

У статті розглянуто питання сутності президентського контролю та особливості його здійснення за сектором безпеки і оборони України. Розглянуто дві форми президентського контролю — інспектування і перевірка.

The article considers the issues of nature presidential control and specifics of its implementation in the security sector and defense of Ukraine. We consider two forms of presidential control — inspection and testing.

Ключові слова: президентський контроль, механізм президентського контролю, демократичний цивільний контроль, сектор безпеки і оборони.

Key words: presidential control, the mechanism of presidential control, democratic civilian control, security and defense sectors.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Конституційним Судом України 20 вересня 2010 року було скасовано Закон України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 року № 2222-IV і Україна повернулася до президентсько-парламентської форми правління. Сьогодні президентський контроль є невід'ємною цінністю демократичної форми організації суспільства, де Президент України відповідно до Конституції України має широкі повноваження з контролю у сфері державного управління. Такі права йому надані як главі держави, гаранту державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина і як Верховному Головнокомандувачу Збройних Сил України. Вони стосуються як формування організаційних засад системи виконавчої влади, так і змісту її функціонування. Конституція України не містить прямої вказівки щодо президентського контролю, але здійснення його якнайтісніше пов'язане з правами Президента України.

Актуальність публікації щодо розвитку та підвищення ефективності демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони, зумовлена введенням в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2012 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України", що схвалено Указом Президента України від 29 грудня 2012 року № 771/2012, де пріоритетним напрямом розвитку демократичного цивільного контролю є удосконалення механізму президентського контролю за діяльністю сектору безпеки і оборони України [6].

Зазначимо, що сьогодні ключова роль у системі демократичного цивільного контролю за діяльністю сектору безпеки і оборони належить Президенту України, що має більшість контрольно-наглядових функцій над всіма скла-

довими сектору безпеки і оборони, особливо з огляду на проведення реформ у сфері державного управління, у тому числі реорганізації Воєнної організації держави в сектор безпеки і оборони України.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Разом з тим у науковій літературі констатується високий рівень обізнаності науковців у питаннях президентського контролю над сектором безпеки і оборони. Особливо це стосується механізмів президентського контролю за діяльністю сектору безпеки і оборони України. На даний час можна констатувати лише поодинокі спроби деяких дослідників та авторів, які розглядали окремі його аспекти. Зокрема у цьому напрямі заслуговують на увагу наукові розробки В.Т. Білоуса, В.П. Горбуліна, Г.П. Ситника, А.І. Семенченка, А.Б. Качинського, В.М. Рижих, В.А. Ліпкана, В.О. Шамрая та інші.

Таким чином, це свідчить про те, що проблеми удосконалення механізмів президентського контролю за діяльністю сектору безпеки і оборони на сьогодні ґрунтовно не досліджені та потребують системних наукових розробок.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — проаналізувати сутність президентського контролю та особливості його здійснення за сектором безпеки і оборони України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Контроль є одним з найбільш поширених і дієвих способів забезпечення законності. Його сутність полягає в тому, що суб'єкт контролю здійснює облік і перевірку того, як контрольований об'єкт виконує покладені на нього

завдання і реалізує свої функції. Аналіз існуючої практики свідчить, що контрольна діяльність містить наступні елементи: визначення характеру і строків контрольних заходів; залучення до контролю спеціалістів, представників громадськості; аналіз підсумків контролю, формування висновків і прийняття рішень; розробка заходів по виконанню прийнятих рішень, вибір шляхів, форм, методів їх реалізації.

Що стосується президентського контролю, то Президент України наділений правом контролю за додержанням законності в усіх структурах і сферах функціонування виконавчо-розпорядчої системи держави.

В "Енциклопедичному словнику з державного управління", професором В.Д. Бакуменко, розкрито термін президентський контроль, як контрольний повноваження глави держави-Президента України — в системі контролю у сфері державного управління. Зазначено, що президентський контроль, насамперед, засновується на тому, що Президент України є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина. Тому президентський контроль у певному, визначеному Конституцією України обсязі стосується всіх гілок влади.

Щодо Верховної Ради України контрольні повноваження Президента України проявляються у праві: підписання прийнятих нею законів; вето щодо них з наступним поверненням законів на повторний розгляд Верховної Ради України; припинення повноважень останньої, якщо протягом тридцяти днів однієї чергової сесії пленарні засідання не можуть розпочатися.

Щодо Кабінету Міністрів України та системи виконавчої влади, то президентський контроль реалізується через: скасування актів Кабінету Міністрів України; призначення (за згодою Верховної Ради України) та прийняття рішення про відставку Прем'єр-міністра України; утворення, реорганізацію та ліквідацію міністерств та інших центральних органів виконавчої влади (за поданням Прем'єр-міністра України); призначення (за поданням Прем'єр-міністра України) та припинення повноважень членів Кабінету Міністрів України, керівників інших центральних органів виконавчої влади та голів місцевих державних адміністрацій.

Щодо системи судової влади та прокуратури президентський контроль проявляється у праві: призначення третини складу Конституційного Суду України; утворення судів; першого призначення на посаду професійного судді строком на п'ять років; призначення на посаду (за згодою Верховної Ради України) та звільнення Генерального прокурора України [2].

Проаналізувавши визначення терміну "президентський контроль", необхідно зазначити, що контролюючи повноваження Президента України значно ширші. Насамперед, це стосується сфери національної безпеки та оборони України, де Президент України є Верховним Головнокомандувачем Збройних сил України і Головою Ради національної безпеки і оборони України який здійснює загальне керівництво у сферах національної безпеки та оборони України.

Зокрема відповідно до ст. 22 Закону України "Про основи національної безпеки", затверджуючи стратегічні документи у сфері національної безпеки і оборони:

— "Стратегію національної безпеки України", введено в дію рішенням Ради Національної безпеки і оборони України від 8 червня 2012 р. "Про нову редакцію Стратегії національної безпеки України" "Україна у світі, що змінюється", затвердженої Указом Президента України від 8 червня 2012 р. № 389/2012;

— "Военну доктрину України" введено в дію рішенням Ради Національної безпеки і оборони України від 8 червня 2012 р. "Про нову редакцію Военної доктрини України", затвердженої Указом Президента України 8 червня 2012 р. № 390/2012;

— "Стратегічний оборонний бюлетень України" введений в дію рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2012 року "Про Стратегічний оборонний бюлетень України", що схвалено Указом Президента України від 29 грудня 2012 року № 771/2012;

— інші Доктрини, Концепції, Стратегії і Державні програми, якими визначають цільові настанови та керівні принципи сфері національної безпеки і оборони, можуть

здійснювати перевірку та законодавчо визначати її нові стратегічні проблеми, а також напрями діяльності органів державної влади в конкретній обстановці з метою своєчасного виявлення, відвернення та нейтралізації реальних і потенційних загроз національним інтересам України.

Також згідно з Законом України "Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами дежави" Президент України як глава держави, гарант державного суверенітету, територіальної цілісності України, Верховний Головнокомандувач Збройних сил України наділений повноваженнями у сфері контролю над сектором безпеки і оборони України (ст.13) [3].

Для здійснення своїх контролюючих функцій Президент України може створювати необхідні дорадчі, консультативні та інші допоміжні органи та служби (п. 28 ст. 106 Конституції). Таким органом, наприклад, є Адміністрація Президента України. В своїй структурі Адміністрація Президента України має контрольне управління і організує контроль за виконанням законів, указів, розпоряджень, а також доручень Президента органами виконавчої влади та їх посадовими особами.

З метою виконання законів і у межах своєї компетенції Президент України видає Укази й розпорядження, які мають підзаконний характер і є обов'язковими для виконання на всій території України.

Окремої уваги заслуговує питання про форми, за якими здійснюється президентський контроль за діяльністю сектору безпеки і оборони України. У даному разі слід звернутися до "Положення про здійснення контролю Президента України за діяльністю Збройних Сил України та інших військових формувань", затвердженого Указом Президента України від 27.09.2010 р. [7]. Відповідно до нього існує дві форми президентського контролю — інспектування і перевірка.

У цьому Положенні зазначено, що інспектування — це всебічне вивчення стану об'єкта контролю, сектору безпеки і оборони та його структурних підрозділів.

У свою чергу, під перевіркою слід розуміти вивчення окремих питань діяльності об'єкта контролю, сектору безпеки і оборони та його структурних підрозділів.

Отже, інспектування носить більш глобальний і узагальнюючий характер, у той самий час як перевірка — більш спеціальний. Зазначимо, що за результатами інспектування (перевірки) об'єкт контролю сектору безпеки і оборони може бути оцінений як:

- 1) спроможний;
- 2) обмежено спроможний;
- 3) неспроможний виконувати покладені завдання.

За результатами здійснення цих форм президентського контролю готуються висновки для доповіді Президентіві України.

Крім того, на практиці широко розповсюджується така оперативна форма президентського контролю, як виклик або запрошення для співбесіди, щодо надання інформації по існуючим проблемам, або стислого звіту про прийнятні заходи посадових осіб сектору безпеки і оборони.

Важливо, що президентський контроль за діяльністю Збройних Сил України та інших складових сектору безпеки і оборони Президент України здійснює не лише безпосередньо чи за допомогою своєї Адміністрації Президента України, а й через очолювану ним Раду національної безпеки і оборони України.

Відповідно до ст. 107 Конституції України Рада національної безпеки і оборони України є координаційним органом з питань національної безпеки і оборони при Президентіві України.

Так, згідно ст. 3, ст. 4 Закону України "Про Раду національної безпеки і оборони України" цей орган:

— здійснює поточний контроль за діяльністю органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони, подає Президентіві України відповідні висновки та пропозиції;

— забезпечує контроль надходження та опрацювання необхідної інформації, її збереження, конфіденційності та використання в інтересах національної безпеки України, визначення потенційних і реальних загроз національним інтересам України;

— координує та контролює переведення центральних і місцевих органів виконавчої влади, а також економіки країни на роботу в умовах воєнного чи надзвичайного стану;

— координує і контролює діяльність органів місцевого самоврядування в межах наданих повноважень під час введення воєнного чи надзвичайного стану;

— координує та контролює діяльність органів виконавчої влади з відбиття збройної агресії, захисту прав людини, підтримання громадського порядку в умовах воєнного та надзвичайного стану і при виникненні кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України [4].

Також, відповідно до Указу Президента України "Про повноваження та гарантії здійснення постійного контролю за діяльністю Служби безпеки України" від 18.05.2007 р. Служба безпеки України регулярно інформує главу держави та членів Ради національної безпеки і оборони України з основних питань своєї оперативно-службової, оперативно-розшукової, розвідувальної, контррозвідувальної, службово-бойової діяльності, про випадки порушення законодавства, а також на вимогу членів Ради національної безпеки і оборони України подає інші необхідні відомості. Глава держави, окрім іншого, визначає порядок контролю за адміністративно-господарською і фінансовою діяльністю Служби безпеки України. Наголошено, що Голова Служби безпеки України щорічно подає Президенту України письмовий звіт про діяльність Служби безпеки України [8].

Одним з механізмів президентського контролю над Службою безпеки України було створення Інституту Уповноваженого з питань контролю за діяльністю Служби безпеки України, до повноважень якого віднесено здійснення контролю за дотриманням конституційних прав громадян і законодавства в оперативно-розшуковій діяльності Служби безпеки України, а також за відповідністю виданих нею нормативно-правових актів законам України. Сформовано чіткі правові механізми реальної участі апарату Уповноваженого у контролі за діяльністю органів безпеки. Так, Указом Президента України від 22.10.1998 року № 1172/1998 Уповноважений з питань контролю за діяльністю Служби безпеки України відповідно до покладених на нього завдань:

— вивчає та аналізує з метою визначення їх відповідності Конституції і законам України положення, накази, розпорядження, вказівки, інструкції, видані Службою безпеки України, приймає рішення про їх реєстрацію та включення до Єдиного державного реєстру нормативних актів, а також стратегічні і тактичні настанови керівництва Служби безпеки України щодо пріоритетних напрямів роботи;

— перевіряє факти перешкоджання посадовими особами законним діям співробітників Служби безпеки України під час виконання ними службових обов'язків та факти порушення соціальних і правових гарантій їх захисту;

— розглядає за вказівкою Президента України звернення щодо порушення конституційних прав і свобод громадян, інших порушень в діяльності Служби безпеки України;

— одержує в разі потреби від міністерств, інших центральних органів виконавчої влади експертні оцінки з окремих питань;

— проводить в разі потреби з відома керівництва Служби безпеки України або її регіональних органів співбесіди з особовим складом Служби;

— подає Президенту України доповіді та висновки про результати своєї роботи;

— надсилає Службі безпеки України методичні рекомендації, узагальнення, довідки щодо нормотворчої роботи [9].

Для виконання вказаних завдань Уповноваженому Президента України з питань контролю за діяльністю Служби безпеки України та його заступнику надано зазначеним Указом відповідні права.

На нашу думку, для удосконалення механізмів президентського контролю над сектором безпеки і оборони, необхідно розширити коло державних завдань Уповноваженому Президента України з питань контролю за діяльністю Служби безпеки України на інші складові сектору безпеки і оборони України.

Згідно з Законом України "Про розвідувальні органи України" від 22.03.2001 р. Президент України контролює та координує їх діяльність через Раду національної безпеки і оборони України, визначає порядок координації їх

діяльності в особливий період. Розвідувальні органи доповідають Президенту України звітують перед ним з питань та в порядку, що визначаються главою держави [5].

Також, Президентом України здійснюється контроль за діяльністю Державної прикордонної служби України. При цьому законодавчо закріплено, що Голова Державної прикордонної служби України систематично інформує Президента України та Раду національної безпеки і оборони України з основних питань своєї діяльності, а також щороку подає главі держави письмовий звіт про діяльність служби. Зазначимо, що Указом Президента України № 726/2012 "Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади" від 24 грудня 2012 року визначено, центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України: зокрема через Міністра внутрішніх справ України координує свою діяльність Адміністрація Державної прикордонної служби України [10].

Сьогодні президентський контроль можна визначити не тільки як діяльність самого Президента України, а і його структурних підрозділів Адміністрації Президента України, зокрема щодо перевірки стану виконання органами виконавчої влади актів та доручень Президента України, спрямовану на виявлення різноманітних відхилень (правопорушень, управлінських помилок та ін.) в організації державного управління та прийняття на цих підставах необхідних управлінських рішень щодо усунення і попередження таких порушень у майбутньому.

Такий напрям щодо залучення структурних підрозділів Адміністрації Президента України дозволяє нам викремити низку специфічних рис, притаманних президентському контролю.

Так, російський вчений В.П. Беляєв зазначає, що президентський контроль здійснюється у двох основних формах: безпосередній контроль самого Президента (наприклад, через право "вето"), президентський контроль за допомогою допоміжних структур (зокрема, Адміністрації Президента) [1]. Хоча глава держави і є одноособовим органом державної влади, але разом з тим йому майже неможливо, особисто перевірити діяльність усіх підконтрольних йому структур органів влади, виконуючи при цьому інші, не менш важливі функції (зовнішньополітичну, безпекову, представницьку та багато інших). Тому при главі держави створюється допоміжний штат працівників, покликаний допомагати Президенту в організаційному забезпеченні реалізації його функцій.

Отже, Адміністрація Президента України має право здійснювати контроль від імені Президента України що має підтвердження у нормативно-правовій базі. Зокрема, відповідно до підп. 15 п. 4 "Положення про Адміністрацію Президента України" від 02.04.2010 р., Адміністрація Президента України забезпечує контроль за виконанням указів, розпоряджень, доручень Президента України. Задля досягнення цієї мети в Адміністрації Президента України створено спеціальне Головне Контрольне Управління, керівник якого за посадою є радником Президента.

Так, відповідно до п. 3 "Положення про Адміністрацію Президента України" до них відносяться:

1) постановка на контроль, визначення форм і методів контролю;

2) власне контроль стану виконання актів, доручень;

3) інформування Президента про хід виконання актів, доручень та надання пропозицій щодо здійснення дальшого контролю за їх реалізацією;

4) зняття з контролю завдань, визначених актами, дорученнями [11].

Вважаємо цю ієрархію оптимальною і такою, що може бути сприйнята при розробці нового регулювання з питань контрольної діяльності. Але, на нашу думку, у цьому положенні відсутній дуже важливий напрям, зокрема інформування громадян про результати контролю стану виконання актів, доручень Президента України.

До функцій Адміністрації Президента України, серед іншого, віднесені: підготовка для Президента України пропозицій "...щодо забезпечення національної безпеки та оборони держави, законності і правопорядку"; забезпечення відносин Президента України "...з правоохоронними та іншими державними органами"; опрацювання подань "...щодо призначення на посади та звільнення з посад ке-

рівників структур сектору безпеки і оборони"; внесення пропозицій з питань присвоєння вищих військових звань та інших вищих спеціальних звань і класних чинів".

Названі функції надають Адміністрації Президента України та її спеціальному відділу Інспекції з питань контролю за діяльністю військових формувань, який створений Указом Президента України "Про забезпечення здійснення контролю за діяльністю Збройних Сил України та інших військових формувань" № 815/2010 від 13 серпня 2010 року [12] у складі Головного управління з питань оборонної політики та діяльності правоохоронних органів Адміністрації Президента України реальні потужні важелі впливу на сектор безпеки і оборони, що об'єктивно сприяє повній залежності їх керівництва від Адміністрації Президента України.

Також за логікою цього документа та контрольної діяльності взагалі керівництво сектору безпеки і оборони, у відношенні яких результати перевірок будуть незадовільними, заслуговуватиме відставки, а певні напрями діяльності, що доведуть свою проблемність, будуть реформовані, а сам глава держави матиме об'єктивну картину стану реалізації своїх актів і доручень. Отже, президентський контроль, здійснюваний допоміжними органами при Президентіві України, виконує насамперед "сигнальну" функцію, що дозволяє інформувати главу держави про реальний стан справ у державі.

Отже, визначення поняття президентського контролю складає одну з ключових проблем в сучасних наукових дослідженнях з державного управління, оскільки розглядається вченими на основі різних концептуальних методологічних підходів, а також з урахуванням особливостей, діяльності глави держави для різних підконтрольних йому структур органів влади.

ВИСНОВОК

З огляду на викладене вище можна вважати, що президентський контроль за діяльністю сектору безпеки і оборони України — це найвища форма контрольної діяльності в державі, що має більшість контрольних-наглядових функцій над всіма складовими сектору безпеки і оборони, та включає систему наглядово-спостережних заходів (інспектування і перевірка) і засобів, здійснюваних з боку Президента України, Адміністрації Президента України, Ради національної безпеки і оборони України та інших допоміжних органів та служб, забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави та включає право: здійснювати керівництво та поточний контроль за діяльністю сектору безпеки і оборони; вносити пропозиції щодо загальної структури, чисельності, визначення функцій сектору безпеки і оборони; призначати на посади та звільняти з посад вище командування Збройних Сил України та інших складових сектору безпеки і оборони; формувати Президентський кадровий резерв сектору безпеки і оборони; вносити пропозиції щодо оголошення стану війни; приймати рішення про загальну або часткову мобілізацію та введення воєнного стану в Україні; вживати заходів щодо припинення діяльності незаконних воєнізованих формувань, а також будь-яких спроб використання сектору безпеки і оборони для обмеження прав і свобод громадян; приймати рішення про надання військової допомоги іншим державам, у тому числі для участі в міжнародних миротворчих операціях; розробляти і затверджувати стратегічні документи у сфері національної безпеки і оборони України з метою гармонізації цивільно-військових відносин у суспільстві з відновленням позитивного іміджу військових та правоохоронних органів і створення умов для відкритості та прозорості функціонування сил безпеки і оборони.

Однак слід відмітити, що проблеми президентського контролю за діяльністю сектору безпеки і оборони України тільки-но починають досліджуватися, а тому робити якісь категоричні висновки ще неварто. Сьогодні нам зрозуміло одне, що політична доцільність контрольних-наглядових функцій Президента України над всіма складовими сектору безпеки і оборони завжди буде домінувати над їх теоретичною і юридичною складовою.

Перспективи подальших розвідок даної проблеми є організація громадського контролю за діяльністю спеціальних служб, закритий характер функціонування яких потребує запровадження відповідних механізмів спостереження.

Література:

1. Беляев В.П. Контроль и надзор как формы юридической деятельности: вопросы теории и практики: автореф. дисс. на соиск. ученой степени д. ю.н.: спец. 12.00.14 "Административное право; финансовое право" / В.П. Беляев; Саратовская государственная академия права. — Саратов: Саратовская государственная академия права, 2006. — 55 с.
2. Енциклопедичний словник з державного управління. За ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трошинського, Ю.П. Сурміна. — К.: НАДУ, 2010. — 820 с.
3. Закон України "Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами дежави" від 19.06.2003 № 975-IV // Відом. Верховної Ради України. — 2003. — № 46. — Ст. 366.
4. Закон України "Про Раду національної безпеки і оборони України" від 05.03.1998 р. № 183/98-ВР.
5. Закон України "Про розвідувальні органи України" від 22.03.2001 р. № 2331-III.
6. Указ Президента України "Про Стратегічний оборонний бюлетень України", від 29 грудня 2012 року № 771/2012.
7. Указ Президента України про "Положення про здійснення контролю Президента України за діяльністю Збройних Сил України та інших військових формувань" від 27.09.2010 р. № 917/2010.
8. Указ Президента України "Про повноваження та гарантії здійснення постійного контролю за діяльністю Служби безпеки України" від 18.05.2007 р. № 427/2007.
9. Указ Президента України про створення "Інституту Уповноваженого з питань контролю за діяльністю Служби безпеки України" від 22.10.1998 року № 1172/1998.
10. Указ Президента України "Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади" від 24 грудня 2012 року № 726/2012.
11. Указ Президента України "Про Положення про Адміністрацію Президента України" від 02.04.2010 № 504/2010.
12. Указ Президента України "Про забезпечення здійснення контролю за діяльністю Збройних Сил України та інших військових формувань" від 13 серпня 2010 року № 815/2010.

References:

1. Belyaev, V.P. (2006), "Control and supervision kak forms yurydycheskoy activity: theory and practice questions", Abstract of Dr. J.N. dissertation, Administratively law; fynansovoe right, Saratov hosudarstvennaya academy law, Saratov, Russia.
2. Kovbasiuk, Y.V. Troshchinsky, V.P. Surmin, J.P. (2010), [Encyclopedic Dictionary of the government], Kyiv, Ukraine.
3. The law of Ukraine "On democratic civilian control over the Military organization and law enforcement agencies of the state", (19.06.2003) № 975-IV, Ukraine.
4. The law of Ukraine "On the Council of national security and defense of Ukraine", (05.03.1998), № 183/98-VR.
5. The law of Ukraine "On the intelligence organs of Ukraine", (22.03.2001), № 2331-III.
6. Decree of the President of Ukraine "On the Strategic Defence Bulletin of Ukraine", (29.12.2012), № 771/2012.
7. Decree of the President of Ukraine "Regulation on the control of the President of Ukraine for the Armed Forces of Ukraine and other military formations", (27.09.2010), № 917/2010.
8. Decree of the President of Ukraine "On the powers and guarantees continuous control over the activities of the Security Service of Ukraine", (18.05.2007), № 427/2007.
9. Decree of the President of Ukraine on the establishment of "the Institute of the Commissioner for control over the activity of the security Service of Ukraine", (22.10.1998), № 1172/1998.
10. Decree of the President of Ukraine "On some measures to optimize central authorities", (24.12.2012), № 726/2012.
11. Decree of the President of Ukraine "On the Regulation on the Administration of the President of Ukraine", (02.04.2010), № 504/2010.
12. Decree of the President of Ukraine "On Ensuring control over the Armed Forces of Ukraine and other military formations", (13.08.2010), № 815/2010.

Стаття надійшла до редакції 19.09.2013 р.